

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI
TUTANAK

Grup : Resmi İstatistik Programı (RİP) Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) ve Uzaktan Algılama (UA) Çalışma Grubu Toplantısı

Konu : Türkiye İdari Sınırlarının Belirlenmesi

Yer : 7. Kat Toplantı Salonu

Tarih/Saat : Oturum 23.01.2013 Saat 09.30

Gündem : 1- İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü sorumluluğunda olan “Türkiye il/ilçe/köy sınırlarının belirlenmesi” ve sayısal ortamda oluşturulması.
2- Diğer (Görüş ve öneriler)

Görüşülen Konular:

- TÜİK Başkan Yardımcısı Sn. Rıdvan YAKA, “Türkiye İdari Sınırlarının Belirlenmesi” toplantısının açılışını yaptıktan sonra konunun TÜİK Başkanı Sn. Birol AYDEMİR’e aktarıldığını ve Konsey gündemine bir madde olarak eklenmesi fikrinin kabul gördüğünü ifade etmiştir. Hazırlanacak bu metin taslağında, idari sınırların belirlenebilmesi için yapılacak çalışmalarda hangi kurumların hangi rolü üstleneceğinin belirleneceğini; kurumların bu çalışmadan neler beklediklerinin, görev tanımlarının ve ne tür katkı sağlayacaklarının açıklanacağını; bütün bu süreçlerin zaman takviminin ve iş adımlarının da yer alacağını ifade etmiştir. Metin daha sonra Konseye sunulacak formata dönüştürülecektir. Sn. YAKA, katılımcılara Çalışma Grubunun (ÇG) idari sınırların belirlenmesine yönelik yapacağı çalışmalar hakkında müspet ve menfi görüşlerini sormuştur.
- Sn. Yrd. Doç. Dr. Hüseyin BAYRAKTAR, kendilerine ne sorumluluk verilirse yapmaya hazır olduklarını ifade etmiştir.
- Sn. Albay Zühtü YÜKSEL, HGK olarak üzerlerine düşeni yapmaya hazır olduklarını ifade ederek, raporun içeriğine katkılarının neler olabileceği konusunda çalışmalara başladıklarını belirtmiştir. Özellikle sahada bu işin nasıl yapılacağını, kurallarının neler olacağını belirlenmesi gerektiğini ve tabii ki öncelikle pilot bir çalışmanın yapılmasının faydalı olacağını, ancak bunun için kurumlara düşen rollerin iyi tanımlanması gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca İller İdaresi Genel Müdürlüğü’nün konuya yaklaşımının önemli olduğunu söylemiştir.

- Sn. Yarbay Ekrem UÇAR, bu ÇG'nda alınan kararların ya da kuralların maddeler halinde yazılmasını ve örnek plan oluşturulması gerektiğini ifade ederek; izlenecek yol adımlarının ancak bu şekilde net olarak ortaya konulabileceğini belirtmiştir.
- Sn. Mert Yasin ÖZ, önceki toplantıda da belirttikleri üzere ellerindeki kişisel bilgi içermeyen teknik verileri paylaşabileceklerini; ortaya çıkacak modele katkı sağlayabileceklerini; kurum olarak sahada aktif ve yoğun olarak çalıştıkları için, saha çalışmalarına katkı sağlama imkanı şu aşamada mümkün olmamakla beraber, yapılan çalışmaların büro kontrollerine destek sağlayabileceklerini ifade etmiştir. Sn. ÖZ, TKGM tarafından mülkiyet tescili (kadastro) çalışmaları kapsamında yaklaşık 400 000 km²'lik ekonomik alanın hali hazırda tescil edildiğini belirtmiştir. Bunun dışında kalan yaklaşık 400 000 km²'lik alanın hidrografik ve orman kadastrosu yapılan alanlar haricinde kaldığı tahmin edilen yaklaşık 100 bin km² kısmı için pilot çalışma kapsamında hazırlanan protokol kapsamında hazineye tescil edilmesi için Milli Emlak ile çalışmalara başladıklarını söylemiştir.
- Sn. Sebahattin KESKİN, 16.01.2013 tarihinde konu ile ilgili yapılan ilk toplantı sonrasında TÜİK tarafından hazırlanan ve katılımcı bütün kurumlara gönderilen metnin, AB açısından ve haklı olarak TÜİK tarafından yaşanan sorunları yansıttığını ve bu nedenle metine her kurumun kendi yaşadığı sıkıntıları ekleyebileceğini belirtmiştir. Sn. KESKİN, idari sınırlar sorununun iki boyutunun olduğunu; bunların mevzuat ve teknik sorunlardan kaynaklandığını söylemiştir. Ardından, kurumlardan toplanan diğer verileri, 2000 yılında yapılan nüfus sayımından elde edilen köy ve bağlıları listesini ve 1990 yılında yapılan köy envanteri verilerini kullanarak Köy Veritabanını oluşturduklarını ve bu veriyi paylaşabileceklerini belirtmiştir. Sn. KESKİN ayrıca, kurumsal olarak yaşadıkları en büyük sorunlardan birinin toplulaştırma projelerinde belirlenen kesin sınırların idari sınırlarla uyuşmadığını belirterek bu durumun sorun teşkil ettiğini ifade etmiştir. Büyükşehir Belediyesi olan illerde, mücavir alan sınırı aynı zamanda il sınırına denk geldiği için büyükşehir kanununa dayanarak, bu şehirlerde çok fazla bir sorun yaşanmayacağını ifade etmiş, ancak diğer illerde köy sınırı uyuşmazlıklarının ciddi anlaşmazlıklara yol açabileceğini vurgulamıştır.
- Sn. YAKA, sorunları yok saymadıklarını ancak risk alınması gerektiğini ve bu çalışmanın artık ertelenemeyeceğini; hukuki süreçlerin her daim devam edeceğini söylemiştir. İhtilafların ancak doğru strateji ve net görev tanımları ile çözülebileceğini yinelemiştir. Önemli olanın şu anda idari sınırlar meselesinin İstatistik Konseyi gündemine girmesi ve bakanlar kurulu kararı olarak netleştirilmesi ile somut adımların atılması olduğunu söylemiştir.
- Sn. Timur ALTUNYAYGİL, 2005 yılında Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü kapandıktan sonra ellerindeki KÖYDES (Köy Altyapısını Destekleme) Projesinin Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'ne devredildiğini; 2010 yılında "Yüksek Planlama Kurulu" kararları çerçevesinde sayısallaştırılması gereken köy altyapısının (köy yolları, köyün başlangıcı ve bitişi) sayısallaştırılmasında yaşanan sorunlar hakkında İller İdaresi Genel Müdürlüğü'ne yazı yazıldığını söylemiştir. Sonuçta, köyün başlangıcı ve bitiminin

netleştirilebilmesi konusunda yine kadastral çalışmaların referans alınması gerektiği şeklinde İller İdaresinden görüş alındığını, ancak kimi alanda kadastral sınırların da kullanılabilir olmadığını tespit edildiğini belirtmiştir. Sn. ALTUNYAYGİL, Büyükşehirlerde durumun daha kolay halledilebileceğini belirtmiş; buna örnek olarak Samsun'da Büyükşehir Belediye Meclisi'nin ilçe sınırlarının kesinleştirilmesi konusunda karar aldığını, bu karara itiraz gelmediğini ve sorunun çözüldüğünü söylemiştir. Ancak Hakkari-Yüksekova gibi güvenlik sorunu yaşanan bölgelerde durumun çok farklı olduğunu da belirtmiştir.

- Sn. Ali FİDAN, Sn. ALTUNYAYGİL'e katılarak Büyükşehir Belediyesi olan yerlerde sorunun kalktığını söylemiş; ancak ek olarak güvenlik sorunu yaşanan bölgelerde dahi şu andaki iller idaresi mevzuatının sınır ihtilaflarını çözmeye müsait olduğunu ifade etmiştir. Diğer taraftan, halen İdari Kurul kararlarına danışmadan idari sınırların çizilemeyeceğini, çünkü yasal dayanağın bu kararlar olduğunu söylemiştir. Ancak, idari kurul kararlarında sınırların halk ağız ile yazıya geçirildiğini (örneğin, Ahmet ağının çeşmesinin yanından, top ağacının yanı vb) fakat bunların sayısal ortama aktarılma noktasında sorunlar çıktığını ifade etmiştir.
- Sn. Osman ÇAVLI, orman ya da mera alanı olarak belirledikleri sınırların mülkiyet sınırları sayılamayacağını belirtmiştir. Kendi çalışmaları için "çalışma alanı" belirlediklerini; bu alan belirlenirken varsa kadastro ve mülkiyet sınırını göz önünde bulundurduklarını, eğer yoksa bilirkişi danışmanlığı ile çalışma sınırının belirlendiğini söylemiştir. Yine de eğer işe yarayacak olursa bu çalışma sınırlarını paylaşabileceklerini ifade etmiştir.
- Sn. YAKA, katılımcılardan ilgili mevzuatın hangileri olduğunu sorarak, bunun listelenmesinin faydalı olacağını belirtmiştir. Buna istinaden, katılımcılar konu ile ilgili bağlayıcılığı olan mevzuatı aşağıdaki şekilde sıralamıştır.

1. KÖY KANUNU (<http://www.mevzuat.adalet.gov.tr/html/368.html>)

Kanun Numarası: 442

Kabul Tarihi: 18.03.1924

Resmi Gazete Tarihi: 07.04.1924

Resmi Gazete Sayısı: 68

Sn. AKTAŞ, bu kanunun özellikle 4. Madde 6. Bendinde köyler arasında anlaşmazlığı önlemeye yönelik olarak iki köyün ortak olarak kullandığı ormanlık, mera ve sulak alan gibi bölgelerden sınırların geçirilmemesi gerektiğini belirten ifadelerin sorunun kaynağını teşkil ettiğini; köy sınırları arasında boşluk alan olmaması gerektiğini vurgulamıştır.

2. İL İDARESİ KANUNU (<http://www.mevzuat.adalet.gov.tr/html/938.html>)

Kanun Numarası: 5442

Kanun Kabul Tarihi: 10.06.1949

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 18.06.1949

Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 7236

Sn AKTAŞ, İl İdaresi Kanununun 2, 3, 4, 5 ve kısmen 6. Maddelerinin il ve ilçelerdeki sınır değişikliklerine yönelik bir mevzuat olduğunu ve bu değişiklik taleplerinin anlaşmazlık durumunda ortaya çıktığını; sonuç olarak bu anlaşmazlıkların kararname ile çözüldüğünü belirtmiştir. Özellikle köy kanunu ile çözülemeyen anlaşmazlıkların il idaresi kanunu ile çözüldüğünü söylemiştir.

3. SINIR ANLAŞMAZLIĞI, MÜLKİ AYRILMA VE BİRLEŞME İLE KÖY KURULMASI VE KALDIRILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

(<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.4634&MevzuatIis ki=0&sourceXmlSearch=>)

Resmi Gazete Tarihi: 11.05.1988

Resmi Gazete Sayısı: 19811

4. 5393 sayılı BELEDİYE KANUNU

(<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=1.5.5393&MevzuatIis ki=0&sourceXmlSearch=>)

Kanun Numarası: 5393

Kabul Tarihi: 3.7.2005

Yayımlandığı R.Gazete: Tarih: 13.7.2005 Sayı: 25874

Yayımlandığı Düstur: Tertip: 5 Cilt: 44 Sayfa:

- Sn. YAKA, Katılımcılardan çalışma ile ilgili zorlukların madde madde dile getirilmesini istemiştir. Buna istinaden katılımcılar temel olarak aşağıda belirtilen zorlukları ifade etmiştir.
 - Köy sınırları arasındaki ortak kullanım alanları: Köyler bu alanlarındaki kaynaklardan geçim sağladığı için bu alanların kullanım hakkını kaybetmek istememektedir. Çözüm önerisi olarak, bu alanların çevrilebilir bir boşluk şeklinde bırakılabileceği; sonrasında bu boşluğun hazine arazisi olarak değerlendirilebileceği belirtilmiştir.
 - Kadastronun henüz tamamlanmadığı alanlar: Kadastro çalışmasının yakın gelecekte bitirilmesi gerektiği; ancak bu sayede, ortak kullanım alanlarının ve hazine arazilerinin belirlenebileceği, sonuç olarak ise Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından bu alanların tescil edilebileceği ifade edilmiştir.
 - Büyük hidrografik alanlar: Bu alanlardan (örneğin; Van Gölü, idari sınırların belirlenmesi aşamasında 3 ile nasıl paylaşılabilir?) idari sınırların nasıl geçirileceğine ilişkin kuralların belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

- Sn. YAKA, Katılımcılardan veri gizliliği ile ilgili kurumsal mevzuatlarında bağlayıcılıkların olup olmadığını sormuştur. Sn. ÖZ, kişi bazında mülkiyet bilgileri dışında ellerindeki her türlü veriyi paylaşabileceklerini söylemiştir.
- Sn. YAKA, idari sınırlar ile ilgili çalışması ve verisi olan kurumların bunları adı ile sıralamasını ve kayıt altına alınmasını istemiştir.
 - Sn. KESKİN, ellerinde farklı yazılım şirketlerinden alınmış sayısal altlıklar olduğunu, bu veriyi paylaşabileceklerini söylemiştir.
 - Sn. YÜKSEL, öncelikle askeri yasak bölge sınırları ile ilgili olarak TKGM ile TSK nin “Askeri Yasak ve Güvenlik Bölge Sınırlarının Belirlenmesi”ne yönelik bir çalışmasının olduğunu, henüz işin çok başında olup, doğrulanmamış ve kararname ile onaylanmamış 5-6 ile ait verilerin olabileceğini, ancak bu bilgilerin gizliliği nedeni ile paylaşamayacağını ifade etmiş; bu konu ile ilgili olarak yetkili kurumun Genelkurmay Başkanlığı olduğunu söylemiştir. Geçmiş yıllara ait hava fotoğraflarına ilişkin olarak, Türkiye’nin geniş bir coğrafya olduğunu ve revizyon periyoduna göre 15-20 yılda bir 1/25000 ölçekli harita revizyon çalışmaları için hava fotoğraflarının alındığını, bunların değişik yıllara ait olabileceğini, eski kamera ile çekilenlerin rulo filmler olarak arşivlendiğini ve sayısal olmadığını, bunların tamamının taranması için çok uzun zaman gerektiğini ifade etmiştir. İhtiyaç olması durumunda sadece ilgili kısıtlı bölge için tarama yapılarak birkaç fotoğraf alınabileceğini ancak arşivin tamamının sağlanmasının mümkün olmayacağını söylemiştir. Diğer taraftan, sayısal ortofoto ihtiyacının olmayacağını, ancak ihtiyaç duyulması halinde son üç yılda çekilen hava fotoğrafları ile oluşturulan ortofoto görüntülerin mevcut olup Türkiye’nin yaklaşık %80 verisinin tamamlanmış olduğunu ve 2013 yılı sonunda 45 cm çözünürlüklü tüm Türkiye’nin renkli ortofotosunun hazır olmasının planlandığını ifade etmiştir. 1/25000 ölçekli haritaların kullanılması hususunda ise, belirlenecek idari sınır toplama yöntemine göre ihtiyaç duyulacak harita ölçeğinin belirlenmesi sonrasında eğer HGK’nın üretim sorumluluğunda bulunan bir ölçek ise bu konuda üretilmiş olan haritalardan yararlanılabileceğini belirtmiştir. Sonuç olarak, gerek yukarıda sayılan gerekse HGK’nın ürettiği daha farklı ürün, veri ve bilgilerin tamamının ilgili mevzuat çerçevesinde sağlanabileceğini vurgulamıştır.
 - Sn. YAKA, her ne kadar Askeri Yasak Bölge ve Güvenlik Bölgeleri sınırlarının idari sınırların belirlenmesi yönünde doğrudan bir katkı sağlamasa da bu sınırların tasarım aşamasında göz önünde bulundurulması gerektiğini belirtmiştir.
 - Sn. UÇAR, idari sınır uyumsuzluğunun açıkça görülebileceği, farklı yazılım şirketlerinden aldıkları ve kendilerinin de sayısallaştırdığı sınır haritasını göstererek durumun vahametini gözler önüne sermiştir. Bu sorunun

çözümüne katkı sağlayabilmek için İçişleri Bakanlığı'ndan sağladıkları ve kendi veritabanlarında tuttıkları köyler ve bağluları listesini paylaşabileceklerini belirtmiştir. Ayrıca, resmi nitelik taşımasa da, kendi kurumsal kullanımları için sayısallaştırmaya çalıştıkları idari sınırları kullanıma sunabileceklerini ifade etmiştir.

- Sn. ÖZ, internet tabanlı haritacılık uygulaması ile sunumunu yaptığı "Mekansal Gayrimenkul Sistemi" uygulamasında görülen kadastro müdürlüklerine ait çalışma alanları ve muhtemel kabul görebilecek köy sınırlarını paylaşabileceklerini; Ancak ortofotoların paylaşımının protokole tabi olduğunu belirtmiştir.
- Sn. KESKİN, tutanakta daha önce bahsi geçen "Köy Veritabanı" çalışmasını internet tabanlı haritacılık uygulaması ile katılımcılara sunmuştur. Köy Veritabanında yer alan 44 336 köy ve bağlularına ait İçişleri Bakanlığı, Ulusal Adres Veritabanı, HGK, TKGM ve Köy Envanteri çalışmalarının birleştirilmesi ile elde edilen öznitelik verilerinin ve coğrafi verinin paylaşılabilirliğini belirtmiştir.
- Sn. Dr. Levent AKÇAY, toplantıya katılan kurumlar tarafından sözlü olarak ifade edilen kurumsal zorlukların, konu ile ilgili projelerin, sahibi oldukları verilerin ve bağlayıcı mevzuatların bu çalışma kapsamında değerlendirilmesini isteyerek, bunların İstatistik Konseyine sunulacak Çalışma Grubu raporuna katkı sağlayacağını ve bu çerçevede Kurumlarca yapılacak katkıların 25 Ocak Cuma günü mesai saati sonuna kadar çalışma grubunda yer alan TÜİK personeline gönderilmesinin yararlı olacağını belirtmiştir.

Alınan Kararlar:

- 1- Bir sonraki toplantının 29 Ocak 2013 Salı günü saat 09.30'da TÜİK'de yapılmasına,
 - 2- Bir sonraki toplantıya Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden katılımın sağlanmasına
- karar verilmiştir.

RESMİ İSTATİSTİK PROGRAMI – TOPLANTI İMZA ÇİZELGESİ

RİP Konu Başlığı: CBS VE UA ÇALIŞMA GRUBU-İDARI SINIRLARIN BELİRLENMESİ
 Toplantı Tarihi/Saati: 23 /01 /2013 09:30
 Toplantı Yeri: TÜİK 7. KAT TOPLANTI SALONU

Adı Soyadı	Kurumu / Birimi	Ünvanı	e-posta	Telefon	İmza
Levent AKCAN	TÜİK	Dari. Bşk.	levent.akcan@tuik.gov.tr	4100713	
Zühtü YÜKSEL	HGK	Ş. Md.	zuehtu.yuksel@hgtk.msb.gov.tr	5952211	
Ekrem UÇAR	Harita Genel Klğı	Yarbay	ekrem.ucar@hgtk.msb.gov.tr	5952136	
Ment Yaşın ÖZ	TKGM	Şb. Md.	myasin.oz@tkgm.gov.tr	4136559	
Zeynep KOC	CBSGM	Şehit Plan. Ust.	zeynepk@cbg.gov.tr	2357173 2115	
Sebahattin KESKİ	GTHB - CBS D. Bşk.	Zir. Ynl. Müh.	sebahattin.keski@gtb.com	2877720/1159	
E.C. Ural	" "	Zir. Müh.	ecur1966@hotmail.tr	2873360/1223	
Timur ALIYUNYAZAR	İçişleri Bşk. Mısın	Devletlik Müh.	timur.aliyunnazar@icisleri.gov.tr	4224397	
Ali FİDAN	İçişleri Bşk. Mer. Hizmet. Genel Md.	Genel Müdür Yrd.	alifidan14@hotmail.com	4256544	
Mehmet Aktaş	İçişleri Bşk. İlker İl. Genel Md.	Daire Bşk.	mehmet.aktas@icisleri.gov.tr		
Senar AYDÖRAN	İçişleri Bşk. Genel Bşk.	Şb. Md.	senar.aydor@icisleri.gov.tr	4224200	

Adı Soyadı	Kurumu / Birimi	Önvanı	e-posta	Telefon	İmza
Y. Doç. Dr. Hüseyin BAĞYAKTAN	C.B.S. - G.M.	Genel Müd. Yard.	huseyin.bayraktan@cb.gov.tr	2872308	
Kâmil KALAYCI	OSB - G'İS	Sub. Müd. U.	kalayci@osm.gov.tr	207556	
Gençay SERTER	"	"	gsenter@osm.gov.tr	2076056	
Osman ÇAVLI	Orman Genel Müd. Kad. ve Müd. Değ. Bşk.	Koordinatör	osmancavli@ogm.gov.tr	2035000/734	
İlhan KARLALAN	nifus ve vat. işl. Gen. müd.	Memur	ihkaralan@nvi.gov.tr	584 2236	
Mustafa AYDOĞAN	"	Gözetmen	mustafaaydogan@nvi.gov.tr	584 22 45	
Aytenur Türkmenoglu	TÜİK/RİK	Uzman	aytenurmenoglu@tuk.gov.tr	410 07 28	
Selma TAŞ	Orman Genel Müd. Bilgi Sistemleri Dairesi	CBS sube müd.	seldatas@ogm.gov.tr	296 37 60	
Seyma ÖZCAN	TÜİK/KSD	Uzman	seymaozcan@tuk.gov.tr	410 07 28	
Tamer ZARARLI	TÜİK/KSD	İstatistikçi	tamerzararli@tuk.gov.tr	410 07 28	
Hamit AYTÖRAL	TÜİK/KSD	TÜİK Uzm.	hamitaytoral@tuk.gov.tr	410 07 28	
Bahar YILMAZ	TÜİK/KSD	Grup Sorumlusu	bahar.yilmaz@tuk.gov.tr	4100731	
Seyinc METİN BAŞOĞLU	TÜİK/KSD	TÜİK Uzm.	seyinc.metin@tuk.gov.tr	4100728	
Muratferi BALABAN	TÜİK/ESD	Uzman	muratferibalaban@tuk.gov.tr	4100728	